

Na osnovu člana 37 Statuta Fudbalskog saveza Crne Gore, Odbor za hitna pitanja FSCG, na sjednici održanoj 12.07.2022.godine, donio je

**PRAVILNIK
O BEZBJEDNOSTI I SIGURNOSTI NA FUDBALSkim UTAKMICAMA**

UVODNE ODREDBE

Član 1

Ovim Pravilnikom se utvrđuju sadržaj i oblici bezbjednosti svih subjekata koji učestvuju o organizovanju i sprovođenju fudbalskih takmičenja na način kojim se osigurava potpuna bezbjednost i sigurnost svih učesnika na fudbalskim utakmicama.

Pravilnik se primjenjuje za sva takmičenja u organizaciji FIFA-e i UEFA-e koja se odigravaju na prostoru Crne Gore, za sva takmičenja u organizaciji Fudbalskog saveza Crne Gore (u daljem tekstu: FSCG) i udruženja klubova FSCG, kao i za sve utakmice koje se odigravaju na prostoru Crne Gore, a za koje je FSCG dao pisanu saglasnost.

Pravilnikom se obuhvataju organizacione mjere, kao i druge mjere koje imaju za cilj da se obezbijedi red i sigurnost na fudbalskom stadionu prije, tokom i poslije utakmice, u određenom takmičenju.

Ovim Pravilnikom se ne isključuje primjena i obaveza sprovođenja svih mjera koje nalaže pozitivni propisi i zakoni Crne Gore, a koji se odnose na obaveze organizatora, gledalaca i svih službenih lica koji učestvuju u organizaciji fudbalske utakmice.

Član 2

Organizator utakmice mora učiniti sve da obezbijedi održavanje reda i sigurnosti, na i oko stadiona, prije, tokom i poslije utakmice.

Pod ozbiljnim narušavanjem reda i sigurnosti, nedoličnim i neprihvatljivim ponašanjem, smatra se:

- a) fizički napad na učesnike utakmice;
- b) fizički obračun između gledalaca utakmice;
- c) fizički obračun između učesnika utakmice;
- d) fizički napad na sudije, delegate i druga službena lica utakmice;
- e) bacanje na teren ili u gledalište predmeta koji mogu da ugroze život fizički integritet lica ili imovinu;
- f) fizički napad na policijske službenike ili lica koja vrše poslove zaštite;
- g) isticanje obilježja, transparenata, kao i uzvikivanje riječi kojima se podstiče rasna, vjerska, nacionalna ili druga netrpeljivost i mržnja, odnosno čiji je sadržaj uvredljiv ili nepristojan, a što može da dovede do fizičkih sukoba navijača ili drugih učesnika;

- h) oštećenje sportskog objekta, opreme, uređaja ili instalacija na stadionu gdje se odigrava utakmica;
- i) izazivanje nereda prilikom dolaska, odnosno odlaska sa sportskog objekta ili u sportskom objektu, ometanje toka utakmice ili ugrožavanje bezbjednosti učesnika utakmice ili trećih lica;
- j) neovlašćeni ulazak na sportski teren;
- k) neovlašćeni ulazak u službene prostorije i službene prolaze stadiona;
- l) unošenje u sportski objekat i upotreba alkohola ili drugih opojnih sredstava;
- m) unošenje u sportski objekat odnosno korišćenje pirotehničkih sredstava i drugih predmeta kojima može da se ugrozi bezbjednost učesnika utakmice ili ometa njen tok;
- n) neovlašćeni ulazak u dio gledališta namijenjen suparničkim navijačima;
- o) svi drugi oblici nasilničkog i nedoličnog ponašanja kojima se može ugroziti bezbjednost učesnika utakmice.

Član 3

Nepridržavanje odredbi ovog Pravilnika povlači disciplinsku odgovornost klubova u skladu sa Disciplinskim pravilnikom FSCG.

FUDBALSKE UTAKMICE

Član 4

Sve utakmice u takmičenjima FIFA-e, UEFA-e i FSCG, kao i takmičenja u organizaciji udruženja klubova FSCG, na osnovu bezbjednosnih razloga, razvrstavaju se na:

- utakmice povećanog rizika;
- utakmice normalnog rizika.

Utakmicama povećanog rizika smatraju se:

- a) sve utakmice reprezentativnih selekcija i klupske međunarodne utakmice na kojima se očekuje prisustvo većeg broja gledalaca (priateljske utakmice, utakmice kvalifikacionih turnira za evropsko ili svjetsko prvenstvo, klupske utakmice UEFA takmičenja);
- b) sve utakmice koje privlače pažnju velikog broja stranih državljana;
- c) sve utakmice između klubova čiji je rivalitet poznat od ranije, odnosno ako između njihovih navijača postoji netrpeljivost;
- d) sve utakmice za koje se ocjenjuje da će broj navijača gostujuće ekipe biti veći od 10% kapaciteta stadiona;
- e) sve utakmice za koje ukazuju na objektivnu opasnost od nacionalističkih ekcesa i negativnih ponašanja većih grupa gledalaca;
- f) utakmice u svim stepenima takmičenja FSCG za koje se pouzdano zna da će njihov rezultat uticati na konačni poredak u prvenstvu i da će privući veći broj gledalaca;
- g) sve druge utakmice za koje, na osnovu realnih saznanja o mogućim neredima, Komisija za bebjednost i sigurnost FSCG procijeni da spadaju u utakmice povećanog rizika.

Utakmicama normalnog rizika smatraju se sve utakmice koje se ne smatraju utakmicama povećanog rizika, shodno odredbama prethodnog stava.

Član 5

Utakmice povećanog rizika iz prethodnog člana proglašava Komisija za bezbjednosti i sigurnost FSCG, kada su u pitanju utakmice reprezentativnih selekcija Crne Gore. Kada su u pitanju utakmice nacionalnih prvenstava i kup utakmice, Komisija za bezbjednost i sigurnost FSCG proglašava utakmice povećanog rizika u koordinaciji sa Komisijom za takmičenje FSCG, komisijama za takmičenje udruženja klubova FSCG i klupskim komesarima za bezbjednost.

Komisija za bezbjednost i sigurnost FSCG na početku godine proglašava koje se utakmice povećanog rizika i o tome dostavlja obavještenje policiji.

Izuzetno od prethodnog stava, Komisija za bezbjednost i sigurnost FSCG može i u toku godine da proglaši utakmicu povećanog rizika, o čemu dostavlja obavještenje policiji.

MJERE ZA SPREČAVANJE NASILJA I NEDOLIČNOG PONAŠANJA NA FUDBALSKIM UTAKMICAMA

Član 6

FSCG, klubovi i drugi subjekti u ostvarivanju bezbjednosti, preuzimaju posebne mјere fizičko-tehničkog obezbjeđenja radi čuvanja i obezbjeđenja objekata i druge imovine, otkrivanja i sprečavanja svih pojava i ponašanja koja mogu ugroziti bezbjednost lica i imovine.

Organizatori utakmice moraju preuzeti sve što je neophodno da bi obezbijedili red i bezbjednost unutar i oko stadiona, prije, tokom i poslije utakmice.

Član 7

Bezbjednost u fudbalskoj organizaciji ostvaruje se kroz:

- jedinstveno postupanje u primjeni bezbjedonosnih mјera i sprovođenje aktivnosti u svim stepenima takmičenja u skladu sa propisima FSCG,
- saradnju fudbalske organizacije sa svim subjektima sistema bezbjednosti, a naročito sa policijom, inspekcijama i drugim organima i organizacijama koje su zadužene za ostvarivanje bezbjedonosnih zadataka,
- organizovano preuzimanje preventivnih mјera i aktivnosti kojima se efikasno sprečava ugrožavanje lica i imovine,
- primjenu zakona Crne Gore i drugih odgovarajućih propisa donijetih na osnovu zakona, a kojima se konkretnije utvrđuju obaveze i način organizovanja takmičenja i fudbalskih utakmica.

PREVENTIVNE MJERE

Član 8

U cilju preventivnog djelovanja i smanjenja rizika izbijanja nasilja i nedoličnog ponašanja gledalaca, organizatori utakmice su dužni da:

- podstiču sportsko ponašanje svojih navijača,
- ostvaraju saradnju sa svojim navijačima u cilju održavanja reda na utakmicama,
- ostvaruju odgovarajuće informisanje svojih navijača (sastanci sa navijačima, izdavanje biltena i dr.),
- koordiniraju aktivnosti sa svojim navijačkim grupama prilikom odlaska na utakmicama na kojima su gosti,
- preduzimaju i druge aktivnosti u skladu sa zakonom i propisima donijetih na osnovu zakona.

STADIONI

Član 9

Stadioni za odigravanje međunarodnih utakmica moraju odgovarati UEFA propisima o stadionskoj infrastrukturi, a stadioni za odigravanje utakmica nacionalnih takmičenja moraju odgovarati uslovima iz propozicija tih takmičenja.

MJERE NA STADIONU

Član 10

Na stadionima klubova Prve i Druge lige Crne Gore, Komisija za bezbjednost i sigurnost FSCG može prije početka takmičarske sezone izvršiti kontrolu u cilju ispunjavanja bezbjednosnih uslova, a na stadionima regionalnih liga komisije udrženja klubova FSCG.

Član 11

Komesar za bezbjednost kluba-organizatora je nadležan za sva pitanja bezbjednosti i sigurnosti na stadionu u sklopu organizacije utakmice.

Član 12

Organizator utakmice povećanog rizika je dužan da obezbijedi prostoriju na stadionu, u kojoj će se prije početka utakmice održati sastanak predstavnika klubova, delegata, komesara za bezbjednost, predstavnika policije radi izdavanja uputstava i koordinisanja aktivnosti.

Član 13

Stadion na kojem se igra međunarodna utakmica mora biti obezbijeđen od neovlašćenih upada u odgovarajućem periodu, a najmanje jedan dan prije odigravanja utakmice.

Član 14

Lica koja vrše poslove zaštite, lica iz bezbjednosne, medicinske, protivpožarne zaštite, kao i najavljavač na javnom razglasu, moraju biti na svojim mjestima, na i oko stadiona, prije, tokom i poslije utakmice.

Član 15

Nije dozvoljena javna prodaja ni distribucija alkoholnih pića unutar stadiona, niti u njegovoј blizini.

Sva bezalkoholna pića, koja se prodaju ili distribuiraju na stadionu, moraju se točiti u papirne ili otvorene plastične čaše, koje se ne mogu upotrijebiti za bilo kakvo opasno djelovanje.

Član 16

Svi prilazi na stadionu moraju biti adekvatno obilježeni da bi na taj način uputili gledaoce do mjesta sa kojeg će posmatrati utakmicu.

Član 17

Organizator utakmice dužan je da obezbijedi odgovarajuće ograde za sprečavanje ulaska gledalaca na teren i razdvajanje protivničkih grupa navijača.

Član 18

Stadion mora imati sistem javnog razglasa, koji se može čuti sasvim razgovjetno.

Član 19

Stadion mora imati odgovarajuće osvjetljenje, ako se utakmica odigrava u večernjim časovima, kao i neprekidno napajanje električnom energijom.

Član 20

Nikakve političke aktivnosti ne smiju se preduzimati unutar ili u neposrednoj blizini stadiona.

Organizator utakmice treba da spriječi bilo kakva provokativna djelovanja od strane gledalaca unutar ili u neposrednoj blizini stadiona (verbalne nacionalističke provokacije upućene igračima ili protivničkim navijačima, provokativne i nacionalističke zastave, transparenti i sl.)

Ako se takve aktivnosti pojave, organizator utakmice treba da interveniše putem javnog razglasa, da upozori gledaoce na mogućnost privremenog ili potpunog prekida utakmice ili da ukloni uvredljivi materijal.

Redari na stadionu moraju upozoriti predstavnike organizatora utakmice na ozbiljne pojave nepriličnog ponašanja, uključujući i nacionalističke uvrede, tako da bi se počinilac odstranio sa stadiona, ako se tako odluči.

ULAZNICE

Član 21

Za sve utakmice štampanje i prodaja ulaznica moraju biti strogo kontrolisani. Organizator utakmice je odgovoran za prodaju i distribuciju ulaznica.

Član 22

Domaćin-organizator utakmice dužan je da na zahtjev kluba-gosta obezbijedi najmanje 5% ukupnog kapaciteta stadiona isključivo za gostujuće navijače i to u odvojenoj i bezbjednoj zoni.

Nije dopušteno da preuzimanje ulaznica vrše navijačke grupe.

Preuzimanje ulaznica moraju sprovesti odgovorna lica gostujućeg kluba.

Član 23

Organizator utakmice je dužan preuzeti sve mjere protiv falsifikovanja ulaznica. Ako organizator utakmice ima saznanja da je došlo do falsifikovanja ulaznica, ili da bi moglo doći do prometa falsifikovanih ulaznica, mora o tome odmah obavijestiti policiju.

Član 24

Ulaznica mora gledaocu obezbijediti sve relevantne informacije kao što su naziv takmičenja, imena ekipa učesnika, naziv stadiona, datum i čas početka utakmice i jasno obilježje lokacije sjedišta (sektor, red, broj sjedišta).

MJERE ZA NAVIJAČE

Član 25

Organizator utakmice treba da sarađuje sa policijom i organizovanim grupama navijača kako bi se poznati i potencijalni izazivači nereda spriječili da dođu na utakmicu.

Član 26

Klubovi trebaju podsticati dobre odnose sa svojim navijačkim grupama, radeći sa njima prvenstveno na poštovanju standarda dobrog ponašanja, uključujući i udaljavanje iz svog članstva lica koja se prepoznaju u bilo kojoj formi huliganstva ili asocijalnog ponašanja.

Član 27

Kada se, iz sigurnosnih razloga, preporučuje da navijači ne putuju na utakmici koja se igra u gostima, klubovi treba da učine sve da se takva preporuka ispoštuje.

Član 28

Organizator utakmice mora obezbijediti da se gledaoci putem medija i drugih odgovarajućih sredstava komunikacije upoznaju i podsjeti da na stadion ne smiju unositi zabranjene predmete i materije, da je potrebno da se ponašaju sportski i korektno, kao i na posljedice koje za nepridržavanje propisanog načina ponašanja može imati organizator utakmice ili klub za koji navijaju.

MJERE NA UTAKMICAMA POVEĆANOG RIZIKA

Član 29

Organizator utakmice povećanog rizika dužan je da:

- obavijesti policiju i Komisiju za bezbjednost i sigurnost FSCG o svim saznanjima vezanim za bezbjedno odigravanje utakmice,
- obezbijedi razdvajanje navijačkih grupa prodajom ulaznica na odvojenim i posebnim prodajnim mjestima,
- obezbijedi da se u prodaju stave samo ulaznice za mjesta za sjedenje, i to u broju koji ne ugrožava bezbjednost učesnika utakmice,
- ostvari saradnju sa gostujućim klubom u vezi prodaje ulaznica za njegove navijače,
- odredi posebne ulaze, izlaze i dio gledališta za grupe gostujućih navijača, ako se očekuje njihov organizovani dolazak ili dolazak u većem broju,
- obezbijedi preko sredstava javnog informisanja podsticaj na korektno ponašanje,
- upozori gledaoce preko medija ili razglosa na korektno ponašanje.

SARADNJA SA UPRAVOM POLICIJE I DRUGIM SUBJEKTIMA KOJI OBAVLJAJU DJELATNOST ZAŠTITE

Član 30

Radi sprovođenja mjera koje se odnose na održavanje javnog reda i mira, organizator utakmice je dužan da ostvari saradnju sa policijom.

Član 31

Ako organizator utakmice procijeni da nije u mogućnosti da obezbijedi bezbjedno održavanje utakmice, može zatražiti angažovanje policije.

Član 32

Komisija, u skladu sa zakonom koji reguliše ovu materiju, dostavlja obavještenje policiji o utakmicama koje su proglašene utakmicama povećanog rizika.

Član 33

Za sprovođenje mjera fizičkog obezbjeđivanja i održavanja reda na utakmici, organizator utakmice je dužan da zaključi ugovor sa subjektom koji obavlja

djelatnost zaštite, u skladu sa zakonom, i da na osnovu tog ugovra angažuje lica koja vrše poslove zaštite.

Član 34

Ugovorom zaključenim između organizatora utakmice i subjekta koji obavlja djelatnost zaštite, potrebno je obuhvatiti sljedeće:

- zadatke zaštitarske službe,
- djelokrug poslova,
- vrijeme potrebno za obavljanje zadatka,
- prava i dužnosti zaštitara u odnosu na gledaoce,
- broj zaštitara koje treba angažovati,
- identifikacija (odjeća) zaštitara.

KOMISIJA ZA BEZBJEDNOST I SUGURNOST FSCG I KOMESARI ZA BEZBJEDNOST

Član 35

Komisija za bezbjednost i sigurnost FSCG je stalno radno tijelo Izvršnog odbora FSCG koje obavlja sve poslove i zadatke utvredjene ovim Pravilnikom, a posebno:

- obavlja saradnju FSCG sa svim subjektima sistema bezbjednosti, a naročito sa državnim organom nadležnim za sprovođenje zakona i drugih propisa relevantnih za pitanja sigurnosti;
- sarađuje sa klubovima radi primjene bezbjednosnih mjera i aktivnosti i priprema standarde operativne procedure kojima se usklađuje djelovanje klubova;
- koristi podatke iz baze podataka lica evidentiranih zbog kršenja Zakona o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama i drugih odgovarajućih propisa, u skladu sa zakonom;
- organizuje sastanke sa predstavnicima klubova na kojima se analiziraju problemi navijačkog nasilja;
- upoznaje se sa zakonskom regulativom i propisima FIFA-e i UEFA-e kojima se reguliše sigurnost na stadionima;
- ostvaruje dijalog sa navijačkim grupama u cilju postizanja ukupne sigurnosti na fudbalskim utakmicama;
- obavlja ostale poslove vezane za sigurnost na fudbalskim utakmicama, a koje odredi Izvršni odbor FSCG.

Član 36

Svaki klub je dužan da imenuju komesara za bezbjednost koji je nadležan za sva pitanja bezbjednosti i sigurnosti na stadionu u sklopu organizacije utakmice i koji se neposredno stara o primjeni ovog Pravilnika i relevantnih propisa Crne Gore.

Član 37

Članovi komisije za bezbjednost i sigurnost FSCG i klupski komesari za bezbjednost moraju imati iskustvo iz rada u policijskim službama, kao i iskustvo

u stvarima vezanim za organizaciju utakmice, sigurnost i bezbjednost na stadionima, javni red i mir i sl.

Član 38

Komesar za bezbjednost je dužan da održava kontakte Komisijom za bezbjednost i sigurnost FSCG, policijom, predstavnicima navijačkih grupa i službama za hitne slučajeve.

Član 39

Komisija za bezbjednost sigurnost FSCG je dužna, na osnovu sagledavanja stanja na terenu, da predlaže izmjene i dopune ovog Pravilnika, a sve u cilju unapređenja i podizanja na što veći nivo mjere sigurnosti i bezbjednosti na stadionima.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 40

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u „CG Fudbal“.

Član 41

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bezbjednosti i sigurnosti na fudbalskim utakmicama koji je Izvršni odbor donio na sjednici održanoj dana 11.07.2006. god.

Broj:2384
Podgorica,12.07.2022.god.

Predsjednik,
Dejan Savićević s.r.